

Dokument na schôdzu

B8-0978/2016

7.9.2016

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o nedávnom vývoji v Poľsku a jeho vplyve na základné práva, ako sa stanovujú
v Charte základných práv Európskej únie
(2016/2774(RSP))

Ryszard Antoni Legutko, Anna Elżbieta Fotyga, Tomasz Piotr Poręba
v mene skupiny ECR

Uznesenie Európskeho parlamentu o nedávnom vývoji v Poľsku a jeho vplyve na základné práva, ako sa stanovujú v Charte základných práv Európskej únie (2016/2774(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2, 3, 4, 5 a 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktoré vymedzujú druhy a oblasti právomoci Únie,
 - so zreteľom na článok 5 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a zásadu subsidiarity,
 - so zreteľom na protokol (č. 30) o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsko a Spojené kráľovstvo,
 - so zreteľom na vyhlásenie (č. 1) k Charte základných práv Európskej únie, ktoré je pripojené k Zmluve o Európskej únii,
 - so zreteľom na vyhlásenie (č. 61) Poľskej republiky k Charte základných práv Európskej únie, ktoré je pripojené k Zmluve o Európskej únii,
 - so zreteľom na zákon z 22. júla 2016 o poľskom ústavnom súde,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže súčasná poľská vláda bola vytvorená na základe transparentného a demokratického postupu vychádzajúceho z poľskej ústavy;
- B. keďže podľa poľskej ústavy sú všetky inštitúcie viazané právnymi predpismi;
- C. keďže podľa poľskej ústavy sú organizácia a konania pred ústavným súdom upravené zákonmi, ktoré prijíma poľský parlament;
- D. keďže v súlade s článkami 2 až 6 ZFEÚ sú oblasti verejnej morálky a rodinného práva vylúčené z právomocí EÚ a rozhodovanie v týchto oblastiach zostáva vo výlučnej právomoci členských štátov;
- E. keďže Charta základných práv Európskej únie sa uplatňuje na opatrenia EÚ a členských štátov pri vykonávaní právnych predpisov EÚ;
- F. keďže uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie na Poľsko podlieha obmedzeniam stanoveným v protokole (č. 30); keďže vyhlásenie (č. 61) Poľskej republiky k Charte základných práv Európskej únie navyše zdôrazňuje, že „charta nijakým spôsobom neovplyvňuje právo členských štátov vykonávať zákonodarnú činnosť v oblasti verejnej morálky, rodinného práva, ochrany ľudskej dôstojnosti a rešpektovania ľudskej fyzickej a morálnej integrity“;
- G. keďže vyhlásenie (č. 1) k Charte základných práv Európskej únie stanovuje, že „chartou sa nerozširuje oblasť uplatňovania práva Únie nad rámec právomocí Únie, ani sa ňou

pre Úniu nevytvárajú žiadne nové právomoci a neukladajú sa jej žiadne úlohy, a jej súčasné právomoci a úlohy vymedzené v zmluvách sa nemenia“;

- H. keďže v Poľsku, ako aj v iných krajinách EÚ, ako sú Malta, Nemecko, Francúzsko a Írsko, existujú občianske hnutia, ktoré by chceli zaviesť zákaz umelého prerušenia tehotenstva a ktoré sú v demokratickej spoločnosti plne oprávnené tak urobiť; keďže skupina mimovládnych organizácií, ako súčasť občianskeho hnutia, zozbierala takmer 500 000 podpisov pod návrh na zákaz umelého prerušenia tehotenstva; keďže poľská vláda v tejto súvislosti nenavrhol žiadne nové právne predpisy;
 - I. keďže komisár Timmermans zdôraznil, že „poľská vláda má plné právo realizovať akékoľvek programy, ktoré voličom sľúbila“, a odporučil pokračovať v súčasnom formáte jeho návštev Poľska;
 - J. keďže vyvstávajú otázky pokiaľ ide o právny základ rámca právneho štátu;
 - K. keďže 16. augusta 2016 poľská vláda uverejnila 21 rozsudkov ústavného súdu;
 - L. keďže plány poľskej vlády na zvýšenie ťažby dreva v Bielovežskom pralese sú zamerané na riešenie invázie lykožrúta, ktorá spôsobila smrť mnohých stromov a zmeny v miestnom prostredí vrátane zvýšenia hladiny vody, a preto predstavuje hrozbu pre miestnu biodiverzitu;
1. zdôrazňuje, že v súlade s protokolom (č. 30) Poľsko nie je viazané zásadami Charty základných práv Európskej únie, ak tieto zásady nie sú uznané v rámci právnych predpisov či postupov Poľska;
 2. zdôrazňuje, že v článku 5 ZEÚ, ktorý vymedzuje zásadu subsidiarity, sa stanovuje, že Únia koná „v oblastiach, ktoré nepatria do jej výlučnej právomoci, len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť“;
 3. zdôrazňuje, že v oblastiach ako sloboda, spravodlivosť a životné prostredie sa podľa článku 4 ZFEÚ uplatňujú spoločné právomoci, že kultúra je oblasťou, v ktorej EÚ môže vykonávať činnosti na podporu alebo koordináciu činnosti členských štátov a že oblasti verejnej morálky a rodinného práva sú z právomocí EÚ vylúčené;
 4. preto zdôrazňuje, že nové právne predpisy v Poľsku, ako je zákon o boji proti terorizmu, novela trestného poriadku, zákona o prokuratúre alebo zákona o verejnoprávnom vysielaní, by nemali zahŕňať inštitúcie EÚ, pretože podľa zásady subsidiarity ich ciele najlepšie dosiahnu poľské orgány;
 5. opakuje, že v poľskom parlamente nebol predložený žiaden nový zákon o umelom prerušení tehotenstva, a dôrazne odmieta akékoľvek zasahovanie inštitúcií EÚ v oblastiach verejnej morálky a rodinného práva, ktoré možno riešiť len na úrovni členských štátov;
 6. poukazuje na to, že ústavný súd je viazaný zákonmi prijatými v poľskom parlamente; zdôrazňuje, že rozhodnutie ústavného súdu, podľa ktorého je zákon protiústavný, porušuje systém brzd a protiváh a znemožňuje parlamentu uplatňovať svoje ústavné

právo rozhodovať o organizácii a konaniach ústavného súdu; zdôrazňuje, že toto rozhodnutie stavia ústavný súd nad všetkými ostatnými ústavnými inštitúciami a nad samotnou ústavou;

7. pripomína, že ústavná kríza začala v predchádzajúcom parlamente, ktorý prijal zákon umožňujúci mu voliť sudcov ústavného súdu na obdobie po parlamentných voľbách, ktorý bol následne ústavným súdom vyhlásený za protiústavný; pripomína tiež, že niektorí sudcovia ústavného súdu vrátane jeho predsedu sa aktívne zúčastňovali na rokovaní výboru zodpovedného za vypracovanie tohto zákona a nevzniesli voči týmto opatreniam v tom čase žiadne námietky;
8. zdôrazňuje, že vláda preukázala svoju dobrú vôľu a reagovala na žiadosti Európskej komisie a Benátskej komisie prostredníctvom prípravy nového zákona o ústavnom súde a uverejnením 21 rozsudkov súdu; poznamenáva, že táto publikácia vylučuje akúkoľvek právnu neistotu;
9. konštatuje, že v súčasnosti prebiehajú konzultácie medzi Komisiou a Poľskom; zdôrazňuje, že predseda Sejmu Poľskej republiky (dolná snemovňa) vymenoval skupinu odborníkov otvorenú pre zástupcov všetkých politických strán, ktorej úlohou bolo vypracovať odporúčania pre budúcu činnosť parlamentu a uplatňovať v čo najväčšej miere odporúčania Benátskej komisie v celej príslušnej oblasti; zdôrazňuje, že táto skupina dokončila svoju prácu a výsledky boli oficiálne publikované a postúpené Komisii;
10. zdôrazňuje, že opatrenia vlády v Bielovežskom pralese boli nevyhnutné v záujme zachránenia lesa a dodržania právnych predpisov EÚ (smernica o biotopoch), keďže nekonanie by viedlo k značnej strate biodiverzity;
11. naliehavo žiada vedúcich predstaviteľov inštitúcií EÚ a členských štátov, aby výsledky referenda, ktoré sa 23. júna 2016 konalo v Spojenom kráľovstve, považovali za dôležitý signál širšej nespokojnosti; vyzýva ich, aby uvažovali o tom, ako by sa Únia mala zreformovať s cieľom priblížiť rozhodovací proces občanom a zaručiť lepšie dodržiavanie zásady subsidiarity;
12. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Rade Európy a Európskej komisii pre demokraciu prostredníctvom práva.